

Новини міжнародного оподаткування

04 вересня 2025 року

—

kpmg.ua

Новини України:

Кабінет Міністрів України схвалив новий законопроект щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи.

Україна має намір приєднатися до ОЕСР у 2026 році.

Міністра фінансів України уповноважено на підписання конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Анголою.

Новини ЄС / ОЕСР:

Опубліковано проєкт звіту ECON щодо Директиви BEFIT.

Відбулась зустріч Інклюзивної платформи ОЕСР / G20 з BEPS: акцент на впровадженні BEPS та майбутніх податкових викликах.

Затверджено піврічний звіт ECOFIN з податкових питань.

Опубліковано програму державної допомоги для «чистої» промисловості.

Іноземні новини:

ООН: переговори щодо Рамкової конвенції ООН про міжнародне податкове співробітництво офіційно розпочалися.

Бельгія: підтримано податковий план уряду Бельгії.

Велика Британія: консультації щодо правил ТЦУ та постійного представництва.

Естонія: схвалено зміни до ставок оподаткування.

Кіпр: схвалено податкові заходи проти низькоподаткових юрисдикцій.

Литва: схвалено комплексний пакет податкової реформи.

Мальта: схвалено регламент щодо спрощення процедур обміну інформацією з державами-членами ЄС.

Польща: роз'яснено положення про бенефіціарного власника доходу.

Румунія: внесено зміни до Податкового кодексу Румунії.

Швейцарія: кантон Базель-Місто запроваджує пакет податкових стимулів.

Іноземна судова практика

Суд ЄС: мальтійська програма громадянства за інвестиції суперечить праву ЄС.

Верховний суд Нідерландів: застосування правил протидії податковим зловживанням в рамках імплементації Директиви про материнські та дочірні компанії.

01

Новини України

02

Кабінет Міністрів України схвалив новий законопроект щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи

03

Після затвердження 17 липня 2025 року нового складу Кабінету Міністрів України, відбулося автоматичне відкликання усіх законопроектів, поданих попереднім урядом і не прийнятих за основу. Відповідно, попередній законопроект щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, вважається відкликаним.

04

27 серпня 2025 року уряд України схвалив новий законопроект про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи.

Законопроект передбачає пільгову ставку ПДФО 5% замість 18%, якщо виконуються одночасно такі умови: (i) відкрити окремий банківський рахунок, (ii) відсутність статусу самозайнятої особи та найманих працівників, (iii) відсутність продажу підакцизних товарів, (iv) відсутність санкцій та (v) дохід менше 834 МЗП на рік (приблизно 6,7 мільйонів гривень станом на 1 січня 2025 року).

Дохід до 36 336 гривень на рік не оподатковуватиметься.

Україна має намір приєднатися до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи (DPI MCAA), яка вже діє у 29 країнах.

Україна має намір приєднатися до ОЕСР у 2026 році

Україна офіційно заявила про намір стати членом ОЕСР у 2026 році. Про це повідомив прем'єр-міністр України під час засідання Ради міністрів ОЕСР, що відбулося 3-4 червня 2025 року в Парижі.

Для досягнення цієї мети Україна активно впроваджує структурні реформи, удосконалює регуляторні механізми відповідно до міжнародних стандартів, створює сприятливі умови для інвестицій та гармонізує національне законодавство з правом ЄС.

Програма ОЕСР для України була започаткована у червні 2023 року. На сьогодні Україна вже приєдналася до восьми правових інструментів та реалізувала 23 спільні ініціативи.

Міністра фінансів України уповноважено підписати конвенцію про уникнення подвійного оподаткування з Анголою

Кабінет Міністрів України уповноважив міністра фінансів України підписати конвенцію про уникнення подвійного оподаткування з Анголою.

01

Новини ЄС / ОЕСР

02

Опубліковано проєкт звіту ECON щодо Директиви BEFIT

12 травня 2025 року Комітет Європейського парламенту з економічних та монетарних питань (ECON) опублікував проєкт звіту щодо Директиви BEFIT. Загалом у звіті підтримується текст, що був запропонований Європейською Комісією (ЄК), проте містить низку поправок, зокрема:

03

04

- зниження порогу доходу до 40 мільйонів євро після перехідного періоду (у пропозиції ЄК – 750 мільйонів євро);
- зниження порогу суттєвості до 3% і 40 мільйонів євро (у пропозиції ЄК – 5% і 50 мільйонів євро);
- зниження порогу володіння до 50% (у пропозиції ЄК – 75%);
- запровадження поняття достатньої економічної присутності для цілей визначення наявності постійного представництва. Достатня економічна присутність, яка призводить до виникнення постійного представництва в державі-члені ЄС, існуватиме, якщо загальний дохід групи BEFIT з цієї держави-члена ЄС перевищує 1 мільйон євро;
- додаткова вимога для кваліфікованих дивідендів підлягати оподаткуванню за ставкою не менше 9% для отримання права на звільнення від оподаткування відповідно до Participation Exemption;
- зміни до обмеження на віднесення процентів до складу податкових витрат (менше з двох значень: 75% суми процентних та подібних до них витрат або у розмірі не більше 20% EBITDA) та на віднесення роялті до складу податкових витрат (відповідний дохід оподатковується за ефективною ставкою нижче 9% на рівні отримувача роялті);
- застосування режиму контрольованих іноземних компаній (CFC) відповідно до Моделі А згідно з правилами ATAD;
- обмеження можливості перенесення збитків BEFIT максимум на п'ять наступних років (у пропозиції ЄК – без обмежень);
- вимога до держав-членів ЄС утримуватися від надання податкових стимулів, заснованих на обсязі виробництва, наприклад Patent Box (у пропозиції ЄК – без обмежень);
- мінімальні штрафи у розмірі 0,1% від обороту групи BEFIT за неподання BEFIT Information Return (у пропозиції ЄК окремий режим штрафів не передбачений); та інші зміни.

Детальніше з проєктом звіту можна ознайомитися за [посиланням](#).

01

Новини ЄС / ОЕСР

02

Відбулась зустріч Інклюзивної платформи ОЕСР / G20 з BEPS: акцент на впровадженні BEPS та майбутніх податкових викликах

10 квітня 2025 року Інклюзивна платформа ОЕСР / G20 з BEPS завершила свою 17-ту пленарну зустріч, досягнувши загального консенсусу щодо необхідності забезпечення стабільності міжнародної податкової системи.

У чотириденній зустрічі взяли участь 449 делегатів із 135 країн та юрисдикцій, а також спостерігачі від 11 міжнародних організацій. Основну увагу було приділено стану впровадження BEPS, BEPS 2.0 та майбутнім напрямом роботи.

Як зазначено у підсумковій заяві, учасники наголосили на критичній важливості забезпечення визначеності та стабільності, зокрема щодо впровадження Pillar Two та триваючих переговорів щодо Pillar One. Було досягнуто домовленості продовжити обговорення для досягнення цих цілей.

Члени також розглянули результати роботи з впровадження BEPS на сьогодні та поділилися початковими спостереженнями та ідеями для звіту, який буде представлено G20 пізніше у 2025 році.

03

04

Затверджено піврічний звіт ECOFIN з податкових питань

20 червня 2025 року Рада з економічних та фінансових питань («**ECOFIN**») [затвердила](#) піврічний звіт з податкових питань на останньому засіданні під головуванням Польщі. У звіті детально висвітлено досягнення у реалізації ключових податкових ініціатив протягом першої половини 2025 року:

DAC9: Директива DAC9 була опублікована в Офіційному віснику ЄС 6 травня 2025 року. Вона сприяє обміну інформацією між країнами ЄС для цілей Pillar Two та запроваджує стандартний шаблон для податкової декларації про додаткові податки (який відповідає шаблону GloBE, розробленому ОЕСР).

Директива Unshell (ATAD 3): було вирішено призупинити роботу над цією Директивою з огляду на поточні зусилля ЄС щодо спрощення оподаткування. Розглядається можливість досягнення цілей Директиви Unshell шляхом внесення уточнень або змін до певних ознак (hallmarks), передбачених у DAC6.

Директива про ТЦУ: незважаючи на підтримку загальної мети щодо зменшення складності та адміністративного навантаження, було встановлено, що досягнення компромісу щодо Директиви про ТЦУ у її поточному вигляді поки неможливе.

Директива BEFIT: у першій половині 2025 року робота над цією Директивою не просунулася вперед через пріоритетність інших податкових ініціатив.

Впорядкування та спрощення податкової системи: зроблено заклик до перегляду чинного законодавства для усунення застарілих і дублюючих норм, а також для підвищення чіткості та узгодженості податкового законодавства ЄС.

Рамкова конвенція ООН про міжнародне податкове співробітництво: відзначено прогрес, досягнутий у рамках розробки Рамкової конвенції ООН про міжнародне податкове співробітництво.

01

02

03

04

Новини ЄС / ОЕСР

Опубліковано програму державної допомоги для «чистої» промисловості

25 червня 2025 року Європейська комісія [прийняла](#) Рамкову програму державної допомоги для «чистої» промисловості («CISAF»).

CISAF визначає умови, за яких певні види заходів державної допомоги вважаються сумісними з правилами ЄС щодо державної допомоги. Програма спрямована на стимулювання інвестицій у відновлювані джерела енергії, декарбонізацію промисловості та розвиток виробництва чистих технологій. В межах CISAF дозволяється надання допомоги у різних формах, зокрема у вигляді прямих грантів та податкових пільг (наприклад, податкові кредити та миттєва амортизація).

Окремо встановлено умови для схем державної допомоги у формі миттєвої амортизації, що спрямовані на стимулювання придбання або оренди обладнання для чистих технологій. CISAF замінює Тимчасову кризову та перехідну рамку (TCTF) і діє з 25 червня 2025 року до 31 грудня 2030 року.

01

02

03

04

Іноземні новини

ООН: переговори щодо Рамкової конвенції ООН про міжнародне податкове співробітництво офіційно розпочалися

У серпні 2025 року розпочалися офіційні переговори щодо Рамкової конвенції ООН про міжнародне податкове співробітництво («**Конвенція ООН**»), які триватимуть до 2027 року. У Нью-Йорку відбулися перші дві змістовні сесії переговорів. Конвенція ООН має встановити загальні принципи співпраці, а окремі протоколи — врегулювати транскордонне оподаткування послуг (на основі статей 12А, 12В та 12АА модельної конвенції ООН) та вирішення податкових спорів.

Під час першої сесії учасники обговорили ключові зобов'язання для майбутньої Конвенції ООН: справедливий розподіл прав на оподаткування, вирішення спорів, сталий розвиток та адміністративну співпрацю. Триває дискусія щодо формату майбутньої системи — чи буде вона багатостороннім інструментом на кшталт МЛІ ОЕСР, чи працюватиме за спрощеною процедурою.

Друга сесія була присвячена транскордонному оподаткуванню послуг та вирішенню податкових спорів. Обговорювалися нові підходи до оподаткування послуг без фізичної присутності (nexus approach), необхідність збору даних, йшлося про статтю 12АА модельної конвенції ООН, яка суттєво змінює підхід до оподаткування транскордонних послуг, а також обговорювалось удосконалення механізмів вирішення спорів, зокрема вирішення спорів за відсутності договору, можливість включення податкового арбітражу.

Фінальний текст Конвенції ООН планується представити восени 2027 року.

Бельгія: підтримано податковий план уряду Бельгії

28 квітня 2025 року уряд Бельгії представив податковий план, яким пропонувалися жорсткіші вимоги для застосування Participation Exemption, розширення дії податку на вихід (exit tax) та інші заходи. Цей план 18 липня 2025 року було підтримано Парламентом Бельгії (Chambre des Deputes/Kamer van Volksvertegenwoordigers). Серед основних змін:

- застосування податку на вихід (exit tax) до акціонерів, які вважаються такими, що отримали розподіл прибутку при ліквідації;
- зміни до режиму VVPR-bis, який дозволяє виплачувати дивіденди за зниженою ставкою податку на репатріацію (залежно від кількості років з моменту створення компанії або збільшення капіталу). Ставка 20%, яка наразі застосовується до розподілу дивідендів у другий рік, буде скасована. Нова ставка становитиме 30% для розподілів протягом року створення та наступних двох років, а потім — 15%;
- з 2026 року зміниться режим ліквідаційного резерву. Наразі ставка 10% сплачується при створенні резерву та 5% — при розподілі з резерву після 5 років. Ставка зростає до 6,5%, а загальне податкове навантаження збільшиться з 13,64% до 15%;
- звільнення відповідно до Participation Exemption для великих компаній застосовуватиметься лише до фінансових необоротних активів;
- буде запроваджено 5% податок на інвестиційний прибуток від продажу акцій компаніями колективного інвестування у межах звільнення відповідно до Participation Exemption; та інші зміни.

01

02

03

04

Іноземні новини

Велика Британія: консультації щодо правил ТЦУ та постійного представництва

28 квітня 2025 року Податкова та митна служба Його Величності («HMRC») відкрила публічні консультації щодо пропонованих змін до правил Великої Британії стосовно трансфертного ціноутворення, постійних представництв, а також інших питань. Консультації тривали до 7 липня 2025 року. Серед основних змін:

- пропонується розширити визначення поняття «пов'язані підприємства» при одночасному звуженні поняття «спільна діяльність». Також пропонується звільнення від застосування правил ТЦУ для вузько визначеної категорії операцій між компаніями-резидентами Великої Британії. Крім того, проєкт передбачає тісніше узгодження британських правил із принципами ОЕСР щодо фінансових операцій (Глава X Керівних принципів ОЕСР з ТЦУ);
- пропонується узгодити визначення поняття «постійного представництва» у Великій Британії з визначенням у статті 5 Модельної конвенції ОЕСР (2017). Крім цього, відповідні зміни мають на меті приведення правил алокації прибутку на постійні представництва у відповідність до статті 7 Модельної конвенції ОЕСР (з урахуванням Коментаря ОЕСР) та Авторизованого підходу ОЕСР;
- пропонуються певні зміни до винятку для інвестиційних менеджерів направлені на те, щоб зміна визначення поняття «агентського постійного представництва» не призвела до збільшення ризиків того, що інвестиційні менеджери утворюватимуть постійне представництво для фондів;
- пропонується скасувати Diverted Profits Tax та запровадити новий порядок оподаткування неоподаткованих прибутків, визначених за принципами ТЦУ, (“unassessed transfer pricing profits”) корпоративним податком за ставкою 31%.

Уряд має намір внести відповідні законодавчі зміни до Фінансового Закону на 2025-26 роки із введенням їх в дію не раніше січня 2026 року.

Естонія: схвалено зміни до ставок оподаткування

Скасовано тимчасовий податок на безпеку у розмірі 2%. Натомість – з 1 січня 2026 року ставка ПДФО зросте з нинішніх 22% до 24%, а ставка податку на виведений капітал – з нинішніх 22/78 (від чистої суми розподілу, що відповідає 22% від валової суми) до 24/76 (що відповідає 24% від валової суми). Тимчасовий корпоративний податок не застосовуватиметься.

Детальніше за [посиланням](#) (лише естонською мовою).

Крім цього, з 1 липня 2025 року в Естонії діє нова ставка ПДВ – 24%, замість 22%. Планувалося, що ставка ПДВ у розмірі 24% буде тимчасовою, до кінця 2028 року, з поверненням опісля до ставки 22%. Водночас, Міністерство фінансів Естонії підготувало проєкт поправки до Закону про податок на безпеку, що має на меті зробити ставку ПДВ у розмірі 24% постійною.

З проєктом поправки можна ознайомитися за [посиланням](#) (лише естонською мовою).

01

02

03

04

Іноземні новини

Кіпр: схвалено податкові заходи проти низькоподаткових юрисдикцій

10 квітня 2025 року Палата представників Кіпру схвалила законодавство, яким запроваджуються захисні податкові заходи проти низькоподаткових юрисдикцій.

До внесення змін за певних умов передбачалась необхідність утримання податку з дивідендів (17%), відсотків (17%) та роялті (10%), що виплачуються кіпрським резидентом своїм пов'язаним особам, які є резидентами юрисдикції, включеної до Додатку I списку ЄС або які зареєстровані / інкорпоровані в такій юрисдикції та не є податковими резидентами іншої юрисдикції, яка не включена до Додатку I.

Нове законодавство доповнило чинні правила і передбачає застосування податку під час розподілу дивідендів (ставка: 17%) на користь пов'язаних осіб, зареєстрованих у будь-яких низькоподаткових юрисдикціях та які не є податковими резидентами іншої юрисдикції. Крім того, відсотки та роялті таким пов'язаним особам не підлягатимуть віднесенню на витрати для цілей корпоративного оподаткування.

Низькоподаткові юрисдикції визначаються як юрисдикції, де ставка корпоративного податку нижча за 50% ставки корпоративного податку на Кіпрі (12,5%).

Відповідно до нового законодавства Кіпр має намір ініціювати перегляд договорів з юрисдикціями, класифікованими як низькоподаткові, якщо чинні договори не дозволяють Кіпру стягувати податок на дивіденди, відсотки та роялті.

Нові заходи застосовуватимуться з 1 січня 2026 року.

Литва: схвалено комплексний пакет податкової реформи

16 квітня 2025 року Міністерство фінансів Литви оголосило пакет податкових пропозицій, спрямованих на забезпечення фінансування Державного оборонного фонду та підвищення ефективності податкової системи. 17 червня 2025 року Парламент Литви схвалив комплексний пакет податкової реформи.

Ключові зміни:

- ставка корпоративного податку підвищується на 1%. Стандартна ставка корпоративного податку становитиме 17%, а знижена ставка 7% (застосовується до малих підприємств та кваліфікованих сільськогосподарських кооперативів);
- термін дії пільгової ставки корпоративного податку в розмірі 0% для новостворених малих підприємств продовжено з 1 року до 2 років;
- нові правила миттєвої амортизації. Компанії можуть списувати повну вартість придбання окремих основних засобів (машини й обладнання, ІТ-техніку, програмне забезпечення тощо.) у податковому році, коли активи введено в експлуатацію. Такі активи мають утримуватися не менше 3 років для збереження податкової пільги, якщо не передбачено винятків;
- загальна сума податкових збитків, що підлягають відрахуванню обмежується 70% оподаткованого доходу за будь-який податковий рік. Винятки, зокрема для певних фінансових інструментів або компаній зі зниженою ставкою; та інші зміни.

Ухвалені зміни набирають чинності з 1 січня 2026 року. Детальніше можна ознайомитися за [посиланням](#) (лише литовською мовою).

01

02

03

04

Іноземні новини

Мальта: схвалено регламент щодо спрощення процедур обміну інформацією з державами-членами ЄС

Парламент Мальти схвалив положення, яким імплементується Директива (ЄС) 2023/977 про обмін інформацією між правоохоронними органами держав-членів ЄС та скасовується Рамкове рішення Ради 2006/960/JHA.

Метою положення є встановлення правил обміну інформацією між компетентними правоохоронними органами з метою запобігання, виявлення або розслідування правопорушень, зокрема в рамках запитів про надання інформації, що надсилаються до «єдиних контактних пунктів» інших держав-членів ЄС. У цьому контексті компетентний правоохоронний орган на Мальті включає будь-якого поліцейського або митного службовця в межах Мальтійської податкової та митної адміністрації.

Положення визначає Відділ міжнародних відносин як центральний орган, відповідальний за координацію та сприяння обміну інформацією. Відділ міжнародних відносин надаватиме запитувану інформацію якомога швидше у межах встановлених строків, а також може з власної ініціативи надавати інформацію «єдиним контактним пунктам» відповідних компетентних органів держав-членів ЄС.

З повним тестом положення можна ознайомитися за [посиланням](#).

Польща: роз'яснення щодо статусу бенефіціарного власника доходу

9 липня 2025 року Міністерство фінансів Польщі [опублікувало](#) рекомендації щодо утримання податку на репатріацію (лише польською мовою).

Статус бенефіціарного власника: одержувач доходу повинен відповідати трьом умовам: (i) отримувати платежі від власного імені, (ii) не мати зобов'язань передавати ці платежі іншому суб'єкту господарювання та (iii) здійснювати реальну господарську діяльність. У роз'ясненнях наведено критерії для оцінки того, чи виступає суб'єкт господарювання як посередник.

Реальна господарська діяльність: особлива увага приділяється оцінці економічної присутності суб'єкта господарювання. Для холдингових компаній встановлені менш жорсткі вимоги до економічної присутності, ніж для операційних.

Консолідована економічна присутність: введено поняття консолідованої економічної присутності, яке передбачає можливість нести витрати, пов'язані з реальною господарською діяльністю, іншою організацією в межах тієї ж юрисдикції.

Наскрізний підхід (look-through approach / LTA): цей підхід передбачає можливість застосовувати знижену ставку податку, якщо бенефіціарний власник доходу не є прямим одержувачем (наприклад, виплата здійснюється через посередників). LTA може застосовуватися до пасивних доходів за умови дотримання певних вимог, зокрема збереження юридичного характеру виплат та їх оподаткування у кожній юрисдикції у ланцюгу.

Презумпція статусу бенефіціарного власника: для цілей польського законодавства, що імплементує Директиву ЄС про материнські та дочірні компанії, одержувач вважається бенефіціарним власником дивідендів, якщо дохід оподатковується принаймні один раз у межах ЄС.

01

02

03

04

ІНОЗЕМНІ НОВИНИ

Румунія: внесено зміни до Податкового кодексу Румунії

25 липня 2025 року в Офіційному віснику Румунії було опубліковано законопроект про внесення змін до Податкового кодексу Румунії. Зміни, серед іншого, включають, підвищення ставки податку на репатріацію дивідендів до 16% (замість нинішніх 10%) з 1 січня 2026 року. Для дивідендів, які виплачуватимуться на основі проміжної фінансової звітності за 2025 рік, застосовуватиметься ставка 10%.

Швейцарія: кантон Базель-Місто запроваджує пакет податкових стимулів

18 травня 2025 року виборці швейцарського кантону Базель-Місто схвалили на референдумі пакет заходів для підвищення привабливості кантону (location package). Стимули надаватимуться на розсуд уряду у вигляді QRTC для цілей Pillar Two або у вигляді державних грантів.

Серед основних положень:

- гранти на покриття витрат на персонал для R&D діяльності в кантоні Базель-Місто. Ці гранти також покриватимуть амортизацію основних засобів, включаючи витрати на клінічні випробування чи виробництво необхідних діючих речовин як у самому кантоні, так і в інших частинах Швейцарії. Крім того, можливе збільшення фінансування діяльності, пов'язаної з патентами та правами інтелектуальної власності;
- створення нового фонду із річним бюджетом від 150 до 500 мільйонів швейцарських франків (приблизно 159–530 мільйонів євро), з яких 80% буде спрямовано на підтримку інновацій, а 20% — на інші заходи (наприклад, добровільну батьківську відпустку, дослідницьку співпрацю, зниження викидів CO₂);

Заявки на фінансування мають подаватися в електронній формі та розглядатимуться призначеним аудитором. Заявки на фінансування можна подавати на 2025 рік.

Зауважуємо, що з 1 січня 2026 року кантон Базель-Місто підвищить кантональну ставку корпоративного податку до 8,5% для прибутків понад 50 мільйонів швейцарських франків (приблизно 53 мільйони євро), тоді як для прибутків нижче цієї суми ставка залишиться на рівні 6,5%. Нова ставка діятиме протягом десяти років.

01

02

03

04

Іноземна судова практика

Суд ЄС: мальтійська програма громадянства за інвестиції суперечить праву ЄС

29 квітня 2025 року Суд Європейського Союзу («Суд») прийняв рішення у справі [C-181/23](#) (англійською мовою), де визнав, що мальтійська програма громадянства за інвестиції суперечить праву ЄС.

Обставини справи: ЄК стверджувала, що мальтійська програма «Громадянство шляхом натуралізації за виняткові заслуги через прямі інвестиції» підриває суть інституту громадянства в ЄС. Відповідно до цієї мальтійської програми, запровадженої у 2020 році, іноземні інвестори можуть отримати мальтійське громадянство (у тому числі, громадянство ЄС) виключно на основі значних фінансових внесків без встановлення реального зв'язку з Мальтою. ЄК розцінила це як комерціалізацію громадянства ЄС, що суперечить принципам, закріпленим у праві ЄС.

Суд: мальтійська програма, яка надає громадянство в обмін на інвестиції, порушує право ЄС (статтю 20 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС) та статтю 4(3) ДФЄС). Суд погодився з позицією ЄК та визнав, що мальтійська програма громадянства за інвестиції порушує право ЄС, фактично комерціалізуючи надання громадянства ЄС. Суд наголосив, що громадянство ЄС є фундаментальним статусом, який не може бути предметом фінансових операцій. Відсутність вимоги щодо реального зв'язку між заявниками та Мальтою порушує принципи *sincere cooperation* та *mutual trust* між державами-членами ЄС.

Суд відхилив доводи Мальти про суверенне право визначати критерії для отримання громадянства, наголосивши, що такі заходи мають відповідати праву ЄС. Держави-члени ЄС повинні забезпечити, щоб їхнє законодавство про громадянство не підривало суть громадянства ЄС чи принципи, на яких воно ґрунтується.

Очікується, що Мальта внесе зміни або скасує програму громадянства за інвестиції для забезпечення відповідності праву ЄС.

01

02

03

04

Іноземна судова практика

Верховний суд Нідерландів: застосування правил протидії податковим зловживанням в рамках імплементації Директиви про материнські та дочірні компанії

18 липня 2025 року Верховний суд Нідерландів ухвалив два рішення стосовно застосування звільнення від оподаткування податком на репатріацію дивідендів відповідно до нідерландського законодавства, що імплементує Директиву ЄС про материнські та дочірні компанії.

Суть справ: нідерландська компанія BV («підрозділ, пов'язаний з нідерландським фондом прямих інвестицій») розподіляла дивіденди в 2018 році двом бельгійським компаніям. Обидві бельгійські компанії належали фізичним особам з Бельгії, які не брали активної участі в діяльності фонду, а лише пасивно інвестували капітал.

Перша справа: бельгійська холдингова компанія BVBA (Besloten Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid) володіла 38,71 % акцій в нідерландській компанії. На момент розподілу дивідендів у 2018 році BVBA не здійснювала реальної економічної діяльності, не мала в своєму розпорядженні офісних приміщень і не наймала персонал. Суди нижчих інстанцій визнали таку структуру штучною, в силу чого звільнення від податку на репатріацію дивідендів не застосовувалося.

Друга справа: бельгійська холдингова компанія NV (Naamloze Vennootschap) володіла 24,39% акцій в нідерландській компанії та управляла іншими активами в Нідерландах і Бельгії. NV не мала власних співробітників; керівництво компанією здійснювали один із (непрямих) акціонерів та його дружина (за що отримували винагороду у вигляді управлінських гонорарів); директори виконували свої обов'язки в окремому робочому приміщенні у своєму будинку. Суд першої інстанції визнав, що NV здійснювала реальну господарську діяльність та володіла відповідною часткою в дочірній компанії, тому звільнення від оподаткування податком на репатріацію дивідендів мало застосовуватися. Однак суд другої інстанції дійшов висновку, що частка в дочірній компанії не була функціонально пов'язана з господарською діяльністю NV, оскільки NV не брала участі в діяльності дочірньої компанії, не мала власного персоналу (залучався персонал з компанії акціонерів) та офісу (робоче місце в будинку не використовувалося спеціально для бельгійської NV).

Суд: Верховний суд підтвердив рішення суду другої інстанції в обох справах. Суд зазначив, що навіть якщо структура була створена з комерційних міркувань, вона може бути визнана штучною, якщо обставини зміняться. Холдингова структура, яка не має реальної економічної мети й створена виключно для уникнення оподаткування дивідендів, не може користуватись звільненням від оподаткування – у цьому ж випадку холдингові компанії були створені виключно для уникнення оподаткування виплат дивідендів на користь акціонерів.

Відповідно до Верховного суду володіння акціями має бути пов'язано з господарською діяльністю та має здійснюватися активне управління такими акціями. Верховний суд зауважив, що бельгійські компанії не мали свободи розпоряджатися дивідендами, а натомість фізичні особи – акціонери бельгійських компаній приймали остаточні рішення щодо використання та розподілу дивідендів.

Верховний суд посилався на практику Суду ЄС та доктрину ЄС щодо зловживання правом.

Підписуйтесь на новини та інсайти KPMG в Україні

ПІДПИСАТИСЯ

Олександр Бобошко

Партнер, напрям податкового консультування, керівник галузевої практики IT KPMG в Україні

oboboshko@kpmg.ua

+38 066 03 147 50

kpmg.ua

Інформація, що подана у цій публікації, носить загальний характер і не висвітлює стан справ будь-якого окремого підприємства або фізичної особи. Незважаючи на те, що ми намагаємося подавати точну і своєчасну інформацію, ми не гарантуємо, що ця інформація є правильною на дату її отримання або буде достовірною у майбутньому. Ніхто не повинен діяти і покладатися на таку інформацію без відповідної професійної консультації, наданою після детального вивчення стану справ.

Назва KPMG та логотип KPMG є зареєстрованими торговими марками або товарними марками, що використовуються за ліцензією учасниками глобальної організації незалежних фірм KPMG.

© 2025 ТОВ «КПМГ-Україна», компанія, зареєстрована згідно із законодавством України, член глобальної організації незалежних фірм KPMG, що входять до KPMG International Limited, приватної англійської компанії з відповідальністю, обмеженою гарантіями своїх учасників. Усі права застережені. Надруковано в Україні.